

CYPRIAN SKWAREK

ur. 1916; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", walki o Lublin

Przygotowania cywilów do walk w Lublinie w 1944 r.

Kres okupacji Lublina przez Niemcy to były ostatnie dni lipca. Uważa się historycznie datę 22 lipca jako moment oswobodzenia Lublina przez wojska sowieckie. To była niedziela, a walki o Lublin zaczęły się rano w sobotę. Już na parę dni wcześniej wieczorami słyhać było dudnienie armat, tak że wiedzieliśmy, że front się zbliża. W sobotę o godzinie 10 rano przyszedł do nas pan Brzeżecki, naczelnik wydziału poczty i powiedział, że dzwoniła przed chwilą telefonistka z Minkowic, że już wojska sowieckie są w Minkowicach, to jest 12 kilometrów od Lublina. Wiedzieliśmy, że lada chwila zaczną się walki o Lublin. Ja już parę dni wcześniej wysłałem żonę z dzieckiem do Kamionki pod Lubartowem, do rodziny, w przekonaniu, że tam będą bezpieczniejsze niż w Lublinie, gdyż o miasto zawsze toczą się długie walki. Po 10 wyszedłem na miasto i zaszedłem do sklepu elektrycznego na Krakowskim Przedmieściu. Kupiłem sobie latarkę ręczną z baterią, żeby mieć trochę światła, bo na pewno elektrownia i inne urządzenia działać przestaną. Na mieście było już widać niepokój. Ludzie biegali załatwiając ostatnie sprawy i oczekując w każdej chwili walk. Dom, w którym mieszkam, to jest domek jednorodzinny. Moi teściowie i ja byliśmy przekonani, że pozostawanie w takim niewielkim domu jest niebezpieczne, wobec tego przenieśliśmy się do dużej kamienicy na ulicy Lipowej 22 i ulokowaliśmy się tam w piwnicy dla zabezpieczenia przed ewentualnymi pociskami.

Data i miejsce nagrania	2005-03-16, Lublin
Rozmawiał/a	Piotr Choroś
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"